

kasneje sama širila po vsej Evropi. Od leta 1979 se je vrsta razširila na druge evropske države: Slovenijo, Italijo, Hrvaško, Švico, Francijo, Madžarsko, Nemčijo, Srbijo, Črno goro, Grčijo, Češko, Španijo, Slovaško, Ukrajino, Portugalsko in Romunijo. Zaradi svoje invazivnosti *S. curvatum* hitro povečuje svoje območje v Evropi in oblikuje mogočne populacije v južni in srednji Evropi.

Osa vrste *Sceliphron curvatum* je dolga od 15 do 25 mm in je obarvana črno z rumenimi in rdečimi okraski. Samčki se ne ukvarjajo z gradnjo gnezda ali varovanjem, ampak se zbirajo okoli cvetov, hranijo se z nektarjem med čakanjem na parjenje.

Po parjenju samice z mandibulami (čeljstmi) nabirajo blatne kroglice, ki jih nalagajo na izbrano mesto, in začnejo graditi gnezda. Primernost mesta za gnezdo je odvisna od zavetja pred plenilci, razpoložljivosti blata in letnega časa. Ko je ena celica končana, začnejo loviti pajke, da jo zapolnijo in nadaljujejo z gradnjo naslednje. V vsako celico gnezda samička položi po eno jajčece. Jajčece je običajno položeno na trebuh prvega pajka, ki je postavljen v zadnji del celice. Lahko pa ga položi na drugega ali tretjega pajka v celici. Samička bo še naprej lovila, paralizirala in nalagala pajke v celico. To počne, dokler se celica ne napolni, kar je lahko do 25 pajkov. Nato zbere več blata, da zapre celico in začne graditi naslednjo celico. Paraliza zmanjšuje zmožnost pajka, da poškoduje odraslo ali nezrelo oso, medtem ko ohranja telo, dokler se ličinka ne pripravi na hranjenje

Ličinke in pajki v gnezdu *S. curvatum*.

Foto: Trajče Nikoloski

z njim. Ko se ličinka izleže, se začne hraniti z zalogo zagotovljenih pajkov.

Z lovljenjem pajkov se mi oddolži za stanovanje v mojem čebelnjaku. 🍯

Viri:

Alexander, B., Klots Elise, B., Klots (prevod Gogala M.) 1970:

Ilustrirana enciklopedija živali: Žuželke. Mladinska knjiga.

Gogala, A. 1995: *Two non-european species of digger-wasps recorded also in Slovenia (Hymenoptera: sphecidae)*, Acta Entomologica Slovenica.

Evans, AV, National Wildlife Federation. 2007. *Vodnik za nacionalno združenje divjih živali za žuželke in pajke ter sorodne vrste v Severni Ameriki*. New York: Sterling Pub.

Esenko, I. 2019: *Uspešna tujka*, Družina, Ljubljana.

Smolik, H. W. (prevod Šercelj A.), 1967: *Živalski svet*. DZS.

Shafer GD., 1949: *Načini blata*. Stanford, CA: Stanford University Press.

Varoje v Avstraliji

Junija 2022 so v Avstraliji, ki je bila doslej z izjemo občasnih in hitro zadušeni izbruhi eno redkih območij na svetu brez varoj, v pristanišču Newcastle na vzhodni obali v zvezni državi New South Wales (NSW) v nadzornih panjih opazili varoje vrste *Varroa destructor*. V začetku septembra so v tej zvezni državi našli 99 čebelarstev okuženih z varojami. Vladna agencija za administracijo in razvoj kmetijstva, ribolova, akvakulture, gozdarstva in biološke varnosti v NSW je doslej uničila več kot 4000 čebeljih družin z namenom preprečevanja nadaljnjega širjenja varoj v Avstraliji.

Oblasti v New South Walesu so oblikovale tri izredna območja v katerih za čebelarje veljajo različna pravila:

1. Območje v radiju 10 kilometrov od epicentra izbruhov v katerem poteka poostren nadzor in uničevanje čebeljih družin na podlagi opaženih varoj. Čebelje družine v tem območju ni dovoljeno premikati.

2. Območje v radiju 25 kilometrov od epicentra izbruhov v katerem poteka poostren nadzor in pregledovanje čebeljih družin. Čebelje družine v tem območju ni dovoljeno premikati.
3. Območje splošnega nadzora.

Čebelarji s čebeljimi družinami v modrem območju lahko družine premaknejo v druge zvezne države v Avstraliji z izpolnjenim obrazcem, ki ga mora odobriti Oddelek za primarne industrije vlade New South Wales. Nacionalni svetovadni komite za škodljivce predvideva, da je mogoče in stroškovno vredno izkoreniniti varoje v Avstraliji. Oblasti so za boj v prvih 100 dneh namenile 45 milijonov avstralskih dolarjev za zaščito na letni ravni 70 milijonov avstralskih dolarjev vredno industrijo.

Prevod in priredba Tadej Pavkovič

Vir: <https://www.outbreak.gov.au/current-responses-to-outbreaks/varroa-mite>